

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

www.ketab.ir

حسینی گرگانی، میرتقی، ۱۳۳۰ -
نزول مسیح و ظهور موعود/ میرتقی حسینی گرگانی. - قم: مؤسسه بوستان کتاب (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی
حوزه علمیه قم)، ۱۳۹۰.
[۴۹۶] ص. - (مؤسسه بوستان کتاب: ۱۹۳۷) (کلام و عقاید: ۱۹۹، عقاید: ۱۱۴)
ISBN 978-964-09-0786-3

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.
Mirtaqi Husayni Gorgani, The Second Coming of Christ and the
Advent of the Promised Mahdi
ص. - ع. - به انگلیسی:

کتابنامه: ص. [۴۳۳] - ۴۴۶: همچنین به صورت زیرنویس.
عقاید:

چاپ دوم: ۱۳۹۷.

۱. مهدویت. ۲. مسیح موعود. ۳. عیسی مسیح. ۴. محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ ق. -
الف. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم. مؤسسه بوستان کتاب. ب. عنوان.

۴۶۲/۲۹۷

۴ ن ۴۴۲/۲۹۷ BP

۱۳۹۷

■ موضوع: عقاید: ۱۱۴ (کلام و عقاید: ۱۹۹)

■ گروه مخاطب: - عمومی
- تخصصی (طلاب و دانشجویان)

شماره انتشار کتاب (چاپ اول): ۱۹۳۷
مسلسل انتشار (چاپ اول و بازچاپ): ۷۱۵۰

نزول مسیح و ظهور موعود

میر تقی حسینی گرگانی

بیت مسیح
۱۳۹۷

بوستان کتاب

نزول مسیح و ظهور موعود

• نویسنده: میر تقی حسینی گرگانی
• ناشر: مؤسسه بوستان کتاب
• انتشاراتی، چاپ و صحافی: چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب
• نوبت چاپ: دوم ۱۳۹۷ • شمارگان: ۲۰۰ • بها: ۶۲۰۰۰ تومان

تمامی حقوق نشر مکتوب و الکترونیکی این اثر متعلق به مؤسسه بوستان کتاب است

printed in the Islamic Republic of Iran

♦ دفتر مرکزی: قم، خ شهدا (صفابیه)، ص پ ۹۱۷/۳۷۱۸۵، تلفن: ۰۷۷۴۲۰۵-۷، فکس: ۰۷۷۴۲۰۵-۶، تلفن پخش: ۳۷۷۲۳۴۲۶
♦ فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهدا (عرضه ۱۰٪)، عنوان کتاب با همکاری ۱۷۰ ناشر
♦ فروشگاه شماره ۲: تهران، خیابان انقلاب، بین وصال و فلسط، تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۶۹۸۷۸
♦ فروشگاه شماره ۳: مشهد، چهارراه خسروی، مجتمع پاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شهر خراسان، تلفن: ۳۲۲۳۳۶۷۲
♦ فروشگاه شماره ۴: اصفهان، چهارراه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شهر اصفهان، تلفن: ۰۲۲۲۲۰۳۷۰
♦ فروشگاه شماره ۵ (رنگین کمان)، فروشگاه کودک و نوجوان: قم، چهارراه شهدا، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شهر قم، تلفن: ۳۷۷۲۳۴۲۶
اطلاع از تازه های نشر از طریق پیام کوتاه (SMS)، با ارسال شماره همراه خود به ۳۷۱۸۵ و یا ارسال درخواست به:
E-mail: info@bustaneketab.com
پست الکترونیک مؤسسه
جدیدترین آثار مؤسسه و اشایی بیشتر با آن در وب سایت: www.bustaneketab.com

با قدرداری از همکاری که در تولید این اثر نقش داشته اند:

- اعضای شورای بررسی آثار • دبیر شورای کتاب و سرویراستار: ابوالفضل طریقه دار • ویراستار: رامین باباگل زاده • نمایه ساز: فرج الله جهان دوست
- چکیده عربی: سهیله خانفی • چکیده انگلیسی: مزیم خانفی • نیبا: مصطفی محفوظی • حروف نگار و صفحه آرا: احمد مؤتمنی
- اصلاحات حروف نگاری: منا جمیل پور، لیلا حاج اسماعیلی و الهام قره گزلو • کنترل نمونه خوانی: محمد جواد مصطفوی
- نمونه خوانی: محمد وکیلی و سید امیر حسین حسینی • کنترل فنی صفحه آرای: حسنعلی جعفری • مدیر گروه هنری و طراح جلد: مسعود نجابتی
- اداره آماده سازی: حمیدرضا تیموری • اداره چاپخانه: مجید مهدوی و سایر همکاران لیتوگرافی، چاپ و صحافی • مدیر تولید: عبدالهادی اشرفی
- رئیس مؤسسه
محمد باقر انصاری

فهرست مطالب

۱۱	اهداء
۱۳	پیش‌گفتار

بخش نخست: کلیات

۲۱	موعود متظر، باور همه ادیان و مذاهب
۳۵	مفهوم و مصداق انتظار
۳۸	انتظار، پل ارتباطی بین محرومان و نجات‌بخش آن‌ها
۴۱	فراگیری عدالت مهدی علیه السلام
۴۳	مهدی علیه السلام ، خلاصه همه پیامبران و امامان
۴۷	مهدی علیه السلام ، میراث‌دار سنت‌ها و علوم همه پیامبران

بخش دوم: شباهت‌های مهدی و مسیح علیه السلام

۵۳	مسیح علیه السلام ، واسطه وصلت نرجس خاتون
۶۲	مهدی علیه السلام و مسیح علیه السلام ، نوادگان دختری «یسی»
۶۴	شباهت مادر مهدی علیه السلام - فاطمه زهرا علیه السلام - به مادر عیسی علیه السلام

- ۶۷ شباهت در کیفیت تولد
- ۷۰ داشتن دو نام
- ۷۰ شباهت سیمای مهدی ﷺ به مسیح ﷺ
- ۷۲ سخن گفتن در گهواره
- ۷۵ باری و تأیید شدن از سوی جبرئیل
- ۷۸ شباهت اندام مهدی ﷺ به مردان قبیله مسیح ﷺ
- ۸۳ زنده بودن هر دو
- ۸۳ الف. دلیل زنده بودن عیسی ﷺ در قرآن
- ۸۴ ب. دلیل زنده بودن حضرت عیسی ﷺ در سنت
- ۸۴ ج. دلیل زنده بودن حضرت مهدی ﷺ در کتاب و سنت
- ۸۵ مرده انگاشتن هر دو (مهدی و مسیح ﷺ) از سوی برخی مردمان
- ۹۰ رهبری مردم در سنین کودکی
- ۹۵ غیبت و اختفای مهدی ﷺ عج و مسیح ﷺ
- ۱۰۱ شباهت در سیاحت
- ۱۰۴ اقامتگاه امام زمان ﷺ
- ۱۰۶ داشتن خواری
- ۱۱۰ یکسان بودن عدد ائمه ﷺ با تعداد خواریهای عیسی ﷺ
- ۱۱۰ شباهت روش اوصیای پیامبر خاتم ﷺ با روش اوصیای عیسی ﷺ
- ۱۱۱ شباهت سنت حضرت مهدی ﷺ به حضرت مسیح ﷺ
- ۱۱۲ بازگشت مهدی ﷺ، چون عیسی ﷺ
- ۱۱۶ کعب الاحبار کیست؟
- ۱۲۱ قیام مهدی ﷺ و نزول مسیح ﷺ، از نشانههای قیامت
- ۱۲۴ وحدت، هدف مهدی ﷺ و عیسی ﷺ

۱۲۵	مبارزه با انحراف و تحریف
۱۴۳	ستیز با عالم نمایان
۱۴۹	درمان بیماری های سخت
۱۵۵	داشتن زندگی زاهدانه

بخش سوم: نزول مسیح علیه السلام و ظهور موعود علیه السلام

۱۶۱	رابطه نزول مسیح علیه السلام با ظهور امام زمان علیه السلام
۱۶۳	بشارت یسینان به هبوط مسیح علیه السلام و ظهور منجی
۱۶۴	۱. کتاب مقدس هندوها
۱۶۵	۲. آثار مقدس یهودیان
۱۷۵	۳. کتاب مقدس مسیحیان
۱۷۸	۴. مکاشفه یوحنا
۱۸۲	۵. رساله به عبرانیان
۱۸۲	۶. رساله پولس
۱۸۳	۷. کتاب زکریای نبی
۱۸۳	۸. رساله اعمال رسولان
۱۹۰	نزول مسیح علیه السلام
۱۹۸	سیمای مسیح علیه السلام در قرص خورشید و ماه
۲۰۲	تأسف غمبار
۲۰۹	بررسی سند حدیث
۲۱۹	بستر سازی فرود عیسی علیه السلام
۲۲۳	۱. پدیده جهانی شدن
۲۲۷	آمار

- ۲۳۷ ۲. پیشرفت خیره‌کننده دانش و تکنولوژی
- ۲۳۸ ۳. آینده جهان از دیدگاه برخی اندیشمندان
- ۲۴۰ نقد نظریه فوکویاما
- ۲۴۷ نقد نظریه هانتینگتون
- ۲۵۱ ۴. دولت کریمه یا آینده جهان
- ۲۶۳ خلاصه بحث
- ۲۶۶ نزول مسیح ﷺ و تقویت جبهه مهدی ﷺ
- ۲۸۰ ۱. بیان مادری مسیح ﷺ، رمز آمادگی
- ۲۸۶ ۲. اقتدای عیسی ﷺ به مهدی ﷺ
- ۲۸۸ ۳. احتجاج عیسی ﷺ به مهدی ﷺ
- ۲۸۹ ۴. مسیح ﷺ، وزیر مهدی ﷺ
- ۲۹۰ ۵. داوری فرزند مریم ﷺ برای دولت مهدی ﷺ
- ۲۹۲ ایمان اهل کتاب به مسیح ﷺ در پذیرش اسلام
- ۲۹۸ جنگ امام زمان و مسیح ﷺ با دجال در بیت المقدس
- ۳۱۳ فتح قسطنطنیه، یا نماد دنیایی مسیحیت
- ۳۲۳ پناهندگی سفیانی و سربازانش به روم
- ۳۲۸ همکاری روم با سفیانی
- ۳۲۸ عکس‌العمل اهل آسمان و زمین، نسبت به هلاکت سفیانی
- ۳۲۹ انقلاب مهدی ﷺ و نزول مسیح ﷺ برای صلح و دادگستری جهانی
- ۳۳۷ برتری حجت بن الحسن ﷺ بر فرزند مریم ﷺ
- ۳۴۹ چند پرسش
- ۳۵۴ درگذشت عیسی ﷺ پیش از مهدی ﷺ
- ۳۶۵ یوم السبت، روز قیام مهدی ﷺ

۳۶۸	احکام سبت
۳۷۱	مراسم سبت نزد مسیحیان
۳۷۳	سبت در اسلام
۳۸۹	بررسی احادیث روز شنبه
۳۹۶	پایان دادن به نفوذ یهود از سوی امام زمان و مسیح علیه السلام
۴۰۹	عیسی علیه السلام ، هم نشین مهدی علیه السلام
۴۰۹	مسیح علیه السلام ، مصاحب مهدی علیه السلام
۴۱۰	عیسی علیه السلام ، مؤذن مهدی علیه السلام
۴۱۱	عیسی علیه السلام ، جانشین فرماندهی کل قوا
۴۱۱	عیسی بن مریم علیه السلام ، فرمانده سپاه مهدی علیه السلام
۴۱۳	مسیح علیه السلام ، پرده دار (وزیر) مهدی علیه السلام
۴۱۳	عنوان های موجود در برخی کتاب های اهل سنت
۴۱۶	چگونگی سلام به حضرت، پس از ظهور وی
۴۱۷	سبلی از نور
۴۳۳	کتاب نامه

نمایه

۴۴۹	آیات
۴۵۱	روایات
۴۵۶	اعلام
۴۸۲	موضوعات

کسی را سزاوارتر از صاحب لوای امامت، منجی و مصلح کل، یوسف کنعان فاطمه علیها السلام حضرت بقیة الله الأعظم نیافتیم؛ لذا این اثر را به پیشگاه آن بزرگوار تقدیم داشته و می‌گوییم: «يا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسْنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُزْجَاةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ»^۱

آری، هدیه به پیشگاه قائم منتظر، آن یکه تاز پیروز و خورشید فروزان؛ همانی که پرده‌نشین غیبت کبراست.

هدیه به حامل موارث انبیا، بلکه خلاصه پیامبران، همانی که طبق طبق چشم‌های منتظر را به دنبال خویش دارد.

هدیه به مولا و مقتدای اولیا، همانی که عیسای مسیح در نمازهایش به او اقتدا خواهد نمود.

هدیه به سیف‌الله منتقم، کسی که جرثومه‌های فساد، سفیانی، دجال و دجال‌صفتان را از سر راه بندگان خدا برداشته و راه‌های بندگی خدا و آزادی را برای همه انسان‌ها فراهم می‌سازد.

و بالاخره، هدیه به پیشگاه سرور، رهبر، مولا و پیشوایم؛ همانی که تمام زندگی و وجودم را مدیون او هستم و خواهم بود.

پیش‌گفتار

حمد و سپاس ویژه ذات بی‌نیاز و درود بی‌ساحل بر پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله و خاندان پاک آن گرامی گوهر تابناک. خداوند متعال می‌فرماید:

هر آن‌چه را که رسول برای شما آورده، بپذیرید و بپذیرید و از آن‌چه بازتان داشته است، دوری گزینید.^۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله نیز فرمودند:

من دو چیز گران‌بها (ثقلین را به عنوان امانت) به‌جامی‌گذارم. تا زمانی که به این دو تمسک کنید، هرگز گمراه نخواهید شد و این دو، هیچ‌گاه از هم جدا نمی‌شوند تا این‌که در کنار حوض به من بازگردند. این دو، کتاب خدا و عترت - که همان اهل بیت من باشند - هستند.^۲

امام صادق علیه السلام نیز می‌فرماید:

۱. حشر، آیه ۷.

۲. حدیث ثقلین به صورت متواتر از طریق شیعه و سنی نقل شده است. برای نمونه، ر.ک: مسلم بن حجاج قشیری، صحیح مسلم، ج ۸، ص ۱۲۲؛ حاکم نیشابوری، مستدرک، ج ۳، ص ۱۰۹ و ۱۴۸؛ سید حامد نقوی، خلاصه عیقت الانوار، ج ۱، ص ۸ به بعد؛ سید بن طاووس، الطوائف فی معرفة مذاهب الطوائف، ص ۱۱۳ و ۱۲۲ و شیخ مفید، الاضاح، ص ۲۲۳.

ای مفضل، اخبار مهدی را به شیعیان ما بازگویی، تا در دین خود با دیده شک و تردید نگاه نکنند.^۱

ما نیز در این عصر و زمان، در شرایطی هستیم که باید به خداوند شکایت بریم و بگوییم:

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَشْكُوْكَ اِلَيْكَ فَقَدْ نَبَيْتُنَا صَلَواتِكَ عَلَيْهِ وَاٰلِهِ وَغَيْبَةَ وَلِيَّتِنَا، وَكَثْرَةَ عَدُوِّنَا، وَقَلَّةَ عَدَدِنَا، وَشِدَّةَ الْفِتَنِ بَيْنَا وَتَظَاهُرِ الرِّمَانِ عَلَيْنَا، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَاٰلِهِ وَاعْتَنَّا عَلَى ذٰلِكَ يَفْتَحْ مِنْكَ تَعَجُّلُهُ، وَبِضَرِّ تَكْشِيفُهُ، وَنَصْرِ تَعْزِزُهُ، وَسُلْطَانِ حَقِّ تَظْهِرُهُ، وَرَحْمَةِ مِنْكَ تُبَلِّغُنَاهَا، وَغَافِيَةٍ مِنْكَ تُلَبِّسُنَاهَا. بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ؛^۲

خدایا! از خود پیامبران و غیبت امامان و بسیاری دشمنانمان و کمی دوستانمان و از فتنه‌های سخت و چترکی روزگار و محیط بر ما، به تو شکوه داریم. پس، درود فرست بر محمد و خاندانش، و ما را بر این‌ها یاری فرما، به وسیله پیروزی زودهنگام، و برطرف نمودن ناملایمات و ظفرمندی‌ای که مایه عزت شود، و حکومت حقی که برایمان آشکار می‌داری. و به رحمتی از خود، ما را گرمی دار و در لایه‌های عافیت و آرامش خویش ما را ببوشان؛ سرگند به رحمت بی‌کرانت، ای مهربان‌ترین مهربانان. [آمین و آمین، و باز هم آمین].

اَلسَّلَامُ عَلَى مَهْدِيِّ الْاُمَمِ، وَ جَامِعِ الْكَلِمِ!

اصل مسئله مهدویت، مورد اتفاق همه دین‌های توحیدی و غیر توحیدی است و همه مکتب‌ها و آیین‌های آسمانی و غیر الهی، از آن سخن به میان آورده‌اند، ولی هر کدام در حد توان خود به آن پرداخته و بحث کرده‌اند. برخی از ادیان، آن را به عنوان بحث اصلی و محوری قرار داده، و برخی هم در حاشیه، آن را مطرح کرده‌اند.

۱. سید مصطفی آل سید حیدر کاظمی، بشارة الاسلام فی ظهور صاحب الزمان، ص ۲۶۷؛ قال ﷺ: «نعم یا مفضل».

قَالَیْهِ اِلٰی شَیْعَتِنَا لِنَلَّا یَشْكُوْا فِی الدِّیْنِ».

۲. شیخ عباس قمی، مفاتیح الجنان، دعای افتتاح.

آن‌چه مورد اتفاق همه کیش‌هاست، آمدن مصلح و موعود منتظر در آخرالزمان است. در این میان، یهودیت، مسیحیت و اسلام، به‌طور جدی درباره منجی، بحث‌هایی عمیق و ادامه‌دار ارائه داده و همه زوایای آن را در نظر گرفته‌اند.

آری، مهدویت در اسلام، به‌ویژه مکتب تشیع، اصلی از اصول می‌باشد، چون امامت از دیدگاه شیعه، جزء اصول دین است و شیعیان، حضرت مهدی (عج) را امام دوازدهم خود می‌دانند، پس بحث مهدویت داخل در ارکان و اصول دین بوده و اهمیتی ویژه دارد؛ به همین دلیل، ضروری است همه جوانب و اطراف آن بررسی شود، تا پرسشی باقی نماند، و اگر هم برای کسی پرسشی پیش آمد، با مراجعه به کتاب‌های موجود، پاسخ خود را دریافت نماید.

با کمال تأسف، درباره نزول مسیح در آخرالزمان، که مورد اتفاق سه کیش بزرگ جهان - نصرانیت، اسلام و یهودیت - است، آن‌گونه که می‌بایست، تحقیق و کند و کاو نشده است، آن اندازه هم که بحث شده، الاً پراکنده و ثانیاً، مختصر و گذراست و به‌عنوان موضوعی مستقل، نقد و کاوش نشده است، از این رو، حساسیت و اهمیت موضوع هبوط و نزول هم‌زمان مسیح (عج) با ظهور مرفور السرور حجت بن الحسن - روحی له الفدا - ما را واداشت تا در حد توان اندک خود، وارد بحث شویم.

پس از ورود، متوجه شدیم این موضوع، اقیانوس ررفی است که وارد شدن بنده ضعیفی چون من، که قدرت شنا و غواصی در آن دریای عمیق را ندارد، شاید خطرناک و حادثه‌آفرین باشد، ولی لطف بی‌کران صاحب و مولایمان به مدد آمدن و در ژرف‌ترین اعماق، از غواصی‌ها سالم بیرون آمدیم. و فرموده رسول خدا (ص) را نصب‌العین خویش قرار داده و از آن دستورالعمل گرفتیم، که آن حضرت می‌فرماید:

«ما لایدرک کله لا یتروک کله»^۱.

۱. ابن ابی‌جمهور احسانى، عوالى اللکالى، ج ۴، ص ۵۸، ح ۲۰۷.

آب دریا را اگر نتوان کشید هم به قدر تشنگی باید چشید^۱
از این رو، با احتیاط تمام، دل را به دریا زده و وارد بحث شدیم، و بحث‌هایی را
به عنوان پیش‌نیاز در میان گذاشتیم تا برای همگان قابل فهم و استفاده باشد؛ به ویژه
برای کسانی که به کیش مسیحیت تمایل پیدا کرده و یا در دام فریب شیطان واقع
شده‌اند.

دکتر زویمر، از مبشران معروف مسیحیت، در کنفرانس بیت المقدس گفت:
من اقرار می‌کنم مسلمانانی که در چهار دیواری مسیحیت وارد شده‌اند، مسلمانان
حقیقی نیستند؛ به طوری که گفتید، یکی از سه طایفه‌اند:

یا کودکانی هستند که خانواده‌شان، اسلام را آن‌طور که لازم است به آنان معرفی
نکرده‌اند؛ یا مردانی هستند که دیانت را سبک شمرده و برای گریز از فقر و به دست
آوردن لقمه‌ای تلاش می‌کنند و فکری جز رسیدن به نیرو و قدرت ندارند و یا کسانی
هستند که در راه هدف و اغراض دیگران تلاش می‌کنند.^۲

از گفته دکتر زویمر به خوبی آشکار می‌شود که چه کسانی در دام فریب اسقف‌ها و
مبشران نصرانیت می‌افتند؛ آری، باید به فکر چاره و راه حل بود.

کتابی که در دست دارید از سه بخش تشکیل شده است:

بخش نخست، در مبادی و مباحثی است که به عنوان پیش‌نیاز بحث اصلی باید به
آنها پرداخته شود. برخی از بحث‌های این بخش عبارت است از: مسئله مهدویت و
برداشت همه انسان‌ها از آن، مفهوم و مصداق انتظار، گستردگی عدالت و برخی
موضوع‌های دیگر که در جای خود ارزیابی می‌شوند.

بخش دوم، بیانگر شباهت‌های مهدی ﷺ به مسیح ﷺ و برعکس است، که به
تک‌تک آن‌ها اشاره می‌شود.

۱. مولوی.

۲. کنفرانس قدس، سال ۱۹۳۵م، به نقل از: زین العابدین قربانی، علل پیشرفت اسلام و انحطاط مسلمین، ص ۴۵۶.

بخش سوم، درباره رابطه نزول مسیح علیه السلام با ظهور موعود منتظر و قائم آل محمد علیهم السلام است. این بخش، بحث اساسی کتاب را تشکیل می‌دهد. سعی وافر و تلاش جدی صورت گرفته است تا با دقت، به همه سویه‌های این موضوع پرداخته و درباره آن بحث و پژوهش کنیم.

یادآوری این نکته لازم است که هسته نخستین کتاب حاضر را مقاله‌ای با همین نام تشکیل می‌دهد، که برای همایش علمی «مهدویت در عصر حاضر»^۱ ارسال داشتم، مقاله مورد مورد عنایت و توجه برگزار کنندگان، به ویژه هیئت علمی آن همایش قرار گرفت. عدمی از برادران و بزرگان، ما را بر این داشتند که بحث مذکور را گسترش دهیم تا علاقه‌مندان به این مباحث بیشتر از آن استفاده کنند. ما نیز درخواست، بلکه امر آنان را پذیرفتیم.

اینک ثمره زحمات‌های فراوان خود را در اختیار شما دانش پژوهان، علم‌دوستان و حقیقت‌جویان می‌گذارم، با این امید که مورد قبول خداوند متعال و امام زمان علیه السلام و مورد عنایت شما برادران و خواهران مسلمان و غیرمسلمان قرار گیرد، چه آن که بحث‌ها به گونه‌ای تحریر شده که برای همگان، به ویژه مهدی‌باوران و مهدی‌یاوران، قابل استفاده باشد.

آری، بررسی همه‌جانبه بحث و دقت در آن، این اقتضا را دارد که با حوصله عالمانه و محققانه خود آن را دنبال فرمایید، و هم‌چنین، اگر به مطلب برخوردید که نیاز به یادآوری دارد، حقیر را بی‌خبر نگذاشته و تذکرات خود را ارسال نمایید تا بررسی‌های لازم صورت گیرند.

به امید پیروزی نهایی اسلام، که روز ظهور منجی عالم بشریت و حجت حق، امام زمان - روحی له الفدا - است.

چون قلم اندر نوشتن می شتافت چون به عشق آمد، قلم، خود بر شکافت

شب نوزدهم ماه مبارک رمضان ۱۴۲۷ قمری

بیستم مهرماه ۱۳۸۵ شمسی

گرگان، میر تقی حسینی گرگانی

www.ketab.ir